

תשס"ה (02 במרץ)

יום ד', כ"א ב

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כידוע לנו, **הלוח העברי** בנוי על הצורך להתאים בין שנת החמה, שהיא קצת יותר מ-365 ימים, לבין שנת הלבנה, שהיא הזמן לירח להשלים 12 סיבובים סביב כדור הארץ, דבר שלוקח כ-354 ימים לעשות. ההפרש בין השתיים הוא 11 יום לערך. הפרש זה הולך ומצטבר משנה לשנה וכעבור 33 שנות לבנה, חלפו 32 שנות חמה. כלומר, פעם ב-33 שנה, משיגים תיאום מלא בין התאריכים הלועזיים (לפי לוח השמש) לבין התאריכים העבריים (לפי לוח הירח). אלא שבין לבין, אי-התיאום "חוגג". אילולא ציווי התורה לשמור את **חג הפסח בחודש האביב**, תופעה זו לא היתה מפריעה לנו. אלא, מה לעשות? הקב"ה המחבב אותנו, מבקש לזכות אותנו במצוות, ולכן ציוה אותנו לא רק לקבוע את הלוח לפי זמן סיבוב הירח, אלא גם לשמור את החגים לפי עונת השנה שלהם. התוצאה? עלינו לעבר את השנה כל שנתיים-שלוש, ולהוסיף חודש שלם, הוא חודש אדר (הדעות חלוקות אם התוספת היא אדר א' או אדר ב'). במחזור של 19 שנה, אנו מעברים את השנה 7 פעמים – השנה ה-3, ה-6, ה-8, ה-11, ה-14, ה-17 וה-19. שנה זו, שנת תשס"ה (5765) היא **השנה ה-8 במחזור** ה-303 של 19 שנים.

בשנות נדודי בני ישראל במדבר, הם לא חגגו את פסח, אלא פעם אחת בלבד, בשנה הראשונה לאחר יציאת מצרים. ולא חגגו את הפסח שוב עד שנכנסו לארץ-ישראל: **"ויחנו בני ישראל בגילגל ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחודש בערב בערבות יריחו"**. [יהושע ה' 10] משמעו – שלא היה צורך לעבר את השנה למשך כל התקופה הזו. כי, אם אין פסח, אין סיבה להתאים את הלוח העברי, הבנוי על חודשי הירח, עם עונות השנה. אם כן, כאשר כן חגגו את הפסח, האם חגגו אותו בעונתו?

ועוד: הלוח העברי כאמור בנוי היום על תיאום זה בין חודשי הירח לבין עונות השנה, דבר שמצריך עיבור השנה מדי פעם. **הוא הלוח היחיד בעולם** שבנוי על הסיבוב של שני גרמי השמיים – השמש והירח כאחד. אף הצעת הפשרה בעניין **"שעון-קיץ"** בנויה גם היא על שתי התנועות הללו: תחילת הפעלת השעון היא ביום החמישי האחרון (אור ליום ששי) שלפני ה-1 באפריל, תאריך לפי תנועת השמש. והחזרה לשעון חורף נקבעה לפי התאריך העברי, לפי תנועת הירח, הוא במוצאי שבת הראשון לאחר ראש השנה, שבת תשובה.

בזמן בית שני היתה הסנהדרין מתכנסת לקראת סוף חודש אדר כדי לדון ולהחליט, האם החודש הבא יהיה חודש ניסן או שיהיה שוב חודש אדר. היו בודקים סימנים המעידים על כך שימי החורף כמעט וחלפו, כמו כמות הגשם שנפל, וכו'. דבר זה היה מעלה את האפשרות כי: אחרי שחגגו את פורים כבר ביום י"ד לחודש אדר והנקיון לפסח החל ביתר שאת ומאמץ, היתה אפשרות כי היו צריכים "להפסיק את הכל" ולחגוג פורים עוד פעם בכל שמחתה! כלומר, שהפורים הראשון יוצא, בדיעבד, כ"פורים קטן", והפורים השני – שעליו לא ידעו עד כ-3 שבועות לפני החג – הופך להיות בפועל הפורים ה"אמיתי"!

עוד קוריה: ילד שנולד ב-ל' באדר א' בשנה מעוברת יחגוג את הבר-מצוה שלו בראש חודש ניסן 13 שנה לאחר מכן, אם שנה זו תהיה שנה רגילה, כיוון שבשנה רגילה יש רק 29 יום בחודש אדר. לעומתו, ילד שנולד ב-א' באדר ב' באותה שנה מעוברת, כלומר יום

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', כ"א ב תשס"ה (02 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לאחר שנולד הילד במקרה הראשון, יחגוג את יום הבר-מצוה שלו בתחילת חודש אדר –
חודש שלם לפני הילד הראשון, על-אף שהוא נולד אחריו.

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל